

Vår ref: ES /

Bergen 31.03.2016

Til
Hordaland fylkeskommune, kulturavdelinga

SØKNAD - KUNSTPROSJEKT OG KULTURILTAK - PROFESJONELL

Sammendrag:

Visningsrommet er kulturhuset USF sitt visningssted for formidling av profesjonell samtidskunst. Det er ikke kommersielt anlagt og forestår ikke salg av kunst.

Vi søker om støtte til et forprosjekt for å forberede en grunnleggende modell for å honorere kunstnere som arbeider med utstillinger i Visningsrommet. Prosjektperioden vil være januar 2016 - desember 2016. Som ett av Bergens mest aktive og best besøkte uavhengige visningssteder for kunst opplever vi at stedet er attraktivt, men også sterke forventninger fra kunstmiljøene om at vi skal tilby gode arbeidsforhold og gode rammer for utstillingsarbeid. I dette prosjektet søker vi spesifikt om støtte til å betale utstillingsvederlag til kunstnerne. Vi ønsker at kunstfeltet i Bergen og Hordaland skal være et aktivt og profesjonelt miljø, og at den verdiskapningen kunstnerne står for i samfunnet skal være betalt.

Bakgrunn:

USF har formålsfestet at stiftelsen skal arbeide for å skape gode vilkår for produksjon og formidling av samtidskunst; herunder film, musikk og visuell kunst. For sistnevnte kunstfelt tilrettelegger vi, innenfor de rammer vi har til rådighet, Visningsrommet USF med en organisasjon og de fasiliteter kunstnere og publikum forventer av et seriøst visningssted, og ved å samarbeide med andre aktører i samtidskunstfeltet.

USF mottar årlig kr 50 000 i øremerket driftsstøtte til Visningsrommet fra HFK, og kr 35 000 i prosjekttilskudd fra Bergen kommune som må søkes hvert år.

Stedet er en viktig del av del av økosystemet for profesjonell samtidskunst i Bergen, og plasserer seg

mellom de temporære kunstnerstyrte visningsstedene og de store institusjonene.

Når det gjelder profesjonell samtidskunst i Bergen og Hordaland er det nå en stor mangel på gode visningssteder med forutsigbar livseksistens i forhold til det høye antallet aktive kunstnere som etterspør utstillingsmuligheter - 80% av fylkets profesjonelle kunstnere er bosatt i Bergen. Innholdet er her - hus mangler. Dette behovet er uttrykt, bl.a. fra Bildende Kunstneres Forening - Hordaland: *«Det er behov for et søknadsbasert visningsrom med tilrettelagte og profesjonelle rammer for presentasjon. Visningsrommet USF representerer en stor ressurs for våre medlemmer, og vi støtter USF sitt arbeid for å videreføre driften og tilby gode vilkår for kunstnerne».*

Siden nyåpningen av Visningsrommet etter Arena USF-ombyggingen i 2013 har vi tatt steg for steg med å bygge opp nytt driftsgrunnlag, profil og aktivitet. Den offentlige støtten har vært liten og driften av Visningsrommet var og er fremdeles underfinansiert. I årene 2013/14/15 betalte kunstnerne leie for å stille ut. For årene 2016/17/18 har vi lyktes med å få en privat sponsor til å dekke det beløpet kunstnerne ville betalt i leie, samt honorar til faglig råd for vurdering av søknader. Vi har altså oppnådd å delvis bedre situasjonen for kunstnerne (etter sponsors ønske), men ikke for driften av stedet. Vanlige bedriftsøkonomiske vurderinger ville tilsa at tilbudet avsluttes, men USF har hittil valgt å la andre driftsområder bidra med overføringer, noe som betyr at andre kulturbrukere i USF-huset i realiteten subsidierer kunstutstillingene.

Dette er en uholdbar situasjon, spesielt sett i lys av at USF søker en generell økning i driftstilskudd for å etablere et forutsigbart økonomisk fundament for hele kulturhuset.

Prosjektbeskrivelse:

Norske Billedkunstere (NBK) har startet kampanjen #utstillingsavtalen for å påvirke kunstpolitikken i regionene. Kampanjens mål er å sikre lønn for kunstneres arbeid med utstillinger på arenaer med finansiering fra fylke og kommune. Utstillingsstedene det gjelder er kunsthaller, kunstsentre og kunstforeninger i hele landet.

Vi støtter kampanjen, men denne kategoriseringen av visningssteder kan være problematisk for oss. Om kampanjen får fullt gjennomslag, noe vi håper den gjør, vil betydelige friske midler gå fra det offentlige til utstillingshonorarer i kunsthaller, kunstsentre og kunstforeninger. Visningsrommet USF kan ikke plasseres i noen av kategoriene, og vi er bekymret for om dette setter oss ute av stand til å yte kunstnerne samme vilkår som andre steder med offentlig støtte. Det vil være uheldig, for å si det mildt, dersom organisasjonsmodellen til et visningssted skulle være avgjørende for tildeling av honorarmidler, og ikke virksomhetens kvaliteter og relevans for kunstmiljøet i Bergen og regionen.

Vi trenger å bruke 2016 på å kartlegge situasjonen vår og muligheter i de ulike tilskuddsordningene på statlig nivå, og kvalitetssikre strategi og søknadsformuleringer. Et strategisk løp må forankres også i USF-organisasjonen og det er viktig å bruke nok tid på prosessen.

Med honorartilskudd fra det lokale og regionale nivået vil vi stå styrket i søknadene om støtte fra statlig hold (bl.a. KR, driftsstøtte tidl. post 74) som, dersom de blir imøtekommet, vil gjelde fra januar 2017. Vi tror at om vi i disse søknadene kan synliggjøre honorartilskuddene fra lokalt og regionalt nivå, vil det reflektere en anerkjennelse av Visningsrommet USF som et seriøst og relevant visningssted for samtidskunst.

Derfor søker vi Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune om støtte til kunstnerhonorarer, med hhv. kr 50 000 og kr. 35 000. (Sistnevnte er omsøkt som en dobling av årlig prosjekttilskudd). Dette vil gi en honorarstørrelse på kr 8500 til hvert utstillingsprosjekt. En liten sum, men et tydelig signal på veien fremover til fullverdig honorering.

NBKs kampanje har hittil resultert i et pilotprosjekt der 4, senere utvidet til 12, museer og visningssteder har fått kr 500 000 over statsbudsjettet over to år. Pilotprosjektet avsluttes i oktober 2016 og skal evalueres.

Vi anser vår søknad å være et signal og et bidrag i kunstneres kamp for lønn, og signalet vil forsterkes ytterligere ved at fylket og kommunen tildeler honorarstøtte til Visningsrommet USF for 2016.

Øvrig informasjon:

Profil og program

Sammensetningen av programmet bygger på tre hovedkriterier: mangfold i sjanger, bredde i generasjon og at søkerne er profesjonelle samtidskunstnere. I 2015 ble det presentert 16 utstillinger og kunstprosjekter til 7420 besøkende. I tillegg kommer enkeltstående arrangementer relatert til utstillingene: seminar, artist talks m.m. Programmet kurateres av Evy Sørensen og Line Nord, og et faglig utvalg bestående av to kunstnere bidrar i diskusjon rundt søknader og program. Modellen med søknadsbasert programmering vil vi beholde en tid fremover, da det er et uttalt ønske om det fra kunstmiljøene. At Visningsrommet USF er søknadsbasert, med en relativt åpen profil betyr ikke at det er et lavterskeltilbud der vi tar lett på kvalitetsvurderinger og gir hvasomhelst utstillingsplass. Vi er opptatte av å ivareta stedets seriøsitet i det spesialiserte samtidskunstfeltet og vil være en anerkjent del av kretsløpet og diskursen en kunstner beveger seg i. Det kan vi bare oppnå ved å sikre en god praksis for kvalitets- og programvurderinger og ved å dyrke stedets relevans for kunstmiljøet. Stedet spiller en viktig rolle som er tredelt: For det første ved å ta imot yngre kunstnere og gi dem rom til å arbeide frem kunstnerskap gjennom forsøk, undersøkelser og eksperimentering. Vi mener at et slikt sted er en forutsetning for at flere kunstnere kan ta steget opp til det mer «eksklusive» kretsløpet i kunstlivet. For det andre gir vi en utstillingsmulighet for en hel generasjon med med voksne og eldre kunstnere som i realiteten har små sjanser for å få utstillingsplass i kuratorstyrte institusjoner og en i stadig sterkere grad internasjonalisert kunstsfer. For det tredje drar Visningsrommet nytte av beliggenheten i et aktivt kunst- og kulturhus noe som kommer kunstnerne til gode i form av økt synlighet mot et bredt publikum, og ikke minst høye besøkstall.

Programmet for 2016 ser slik ut

ERNA SKÚLADÓTTIR & KARIN BLOMGREN Installasjoner i leire
Åpner fredag 11. februar. Viser til søndag 28. februar. [Les mer >>](#)

DALMAR / GEORGE / LARSEN / FRANTZEN "Ukjent prosedyre".
Åpner fredag 11. mars. Viser til søndag 20. mars. [Les mer >>](#)

HANSEN / RÖNNBÄCK / SLÅTTNES "Spirituell tid og rom". Installasjoner og skulptur.
Åpner fredag 1. april. Viser til søndag 10. april. [Les mer >>](#)
(Se også fyldig artikkel om utstillingen i Kunstform nr 1 - 2016)

LISA HIM-JENSEN & FILIPPA BARKMAN "Ascent". Tegninger, collager og poesi.
Åpner fredag 15. april. Viser til søndag 24. april. [Les mer >>](#)

MARVIN GAYE CHETWYND "The Elixia App - Episode One" (Praxes - Bergen Assembly).
Åpningsperformance 29. april kl. 19.00. Utstilling til 22. mai. [Les mer >>](#)

ANNE-SOPHIE BLYTT Maleri. Separatutstilling med nye arbeider.
Åpner fredag 10. juni. Viser til søndag 19. juni. [Les mer >>](#)

Vi programmerer høstens utstillinger når denne søknaden skrives.

Strategi for kommende år og budsjett for 2016

Den private gaven vi har fått garanterer at kunstnerne ikke skal betale leie i tre år fremover. I tillegg er det rom for stipender og kjøp av faglige tjenester. Statens gaveforsterkningsordning gir oss litt ekstra, mer presist kr 43 000 hvert av de tre årene. Tilskuddene fra BK og HFK har stått i ro de siste årene med hhv. kr 35 000 og kr 50000. Vi har ambisjoner om å trinn for trinn bygge opp en sikker driftsfinansiering, et mer fullverdig tilbud og utvikle innhold og kunstnerisk sideprogram. Vi kommer derfor til å øke søknadssummene fremover.

Den søknadsbaserte utstillingsaktiviteten vil fremdeles utgjøre grunnmuren i virksomheten, men vi ser at det er potensiale for å utvikle arrangementer og faglige tilbud som både er knyttet til utstillingene, og som kan relateres til samfunnsbildet og aktualitet i kunstfeltet. Eksempler kan være kunstnersamtaler, foredrag, debatter, fremføringer og presentasjoner - også inkludert tilliggende disipliner som litteratur, musikk og scenekunst. Vil vil satse på ulike prosjekttilskudd for å finansiere slike arrangementer.

Konkret ønsker vi å engasjere en medarbeider med kunsthøgskole utdanning som kan fungere som programutvikler, i tillegg til å bidra som gallerivakt og vertskap for utstillerne. Dette legger vi inn i søknad om driftsstøtte fra Kulturrådet. I den søknaden vil også honorarer til utstillerne utgjøre en betydelig del av søknadssummen.

BUDSJETT VISNINGSROMMET USF 2016	
Tilskudd BK	70000
Tilskudd HFK regulært	50000
Tilskudd HFK prosjekt	50000
Leieinntekter	54000
Privat gave	172000
Gaveforsterkningsordningen, 25 % av 172 000	43000
Sum inntekter	439000
Annonser Billedkunst, 3 stk a 3100 + mva	11625
Annonse Kunstforum, 1 stk	7000
Facebookannonser	1500
Gulvmaling og utstyr	7800
Malings- og vedlikeholdsarbeid 25 timer x 400 kr	10000
Avsetning til ekstraordinært vedlikehold	5000
Renhold	5000
Nye spotlys, 8 stykk	16000
Rekvisita: papir, printer osv	400
Honorarer rådgivere programvurdering 2x4tx500 kr, 2 ganger	8000
Prosjektadministrasjon, programmering, avvikling 30% stilling	157837
Produksjonsstøtte til utstillerne, 10 prosjekter i 2016 a 8500 kr	85000
To utstillingsstipender a 10 000 kr	20000
Husleie og fordelte felleskostnader *	177299
Sum utgifter	512461
* Tallet er hentet fra regnskapsrapporten for Visningsrommet 2015	

Vennlig hilsen

Evy Sørensen, programansvarlig
Visningsrommet USF